

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. kesäkuuta 2022
(OR. fr, en)

9747/22

ECOFIN 542
UEM 146
SOC 337
EMPL 219
COMPET 439
ENV 537
EDUC 210
RECH 333
ENER 248
JAI 800
GENDER 82
ANTIDISCRIM 62
JEUN 93
SAN 336

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Kom:n asiak. nro:	9405/22 - COM(2022) 608 final
Asia:	Suositus: NEUVOSTON SUOSITUS Viron vuoden 2022 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Viron vuoden 2022 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakohdassa mainittu, komission ehdotukseen COM(2022) 608 final perustuva, neuvoston eri komiteoiden tarkistama ja hyväksymä ehdotus neuvoston suositukseksi.

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu ...,

Viron vuoden 2022 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Viron vuoden 2022 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

---

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241², jolla perustettiin elpymis- ja palautumistukiväline, tuli voimaan 19 päivänä helmikuuta 2021. Elpymis- ja palautumistukivälineestä tarjotaan rahoitustukea uudistusten ja investointien toteuttamiseen eli kyse on unionin rahoittamasta finanssipoliittisesta elvytyksestä. Tukivälineellä edistetään talouden elpymistä ja erityisesti vihreää ja digitaalista siirtymää tukevien kestävien ja kasvua lisäävien uudistusten ja investointien toteuttamista sekä vahvistetaan jäsenvaltioiden talouksien palautumiskykyä ja potentiaalista kasvua. Se auttaa myös vahvistamaan julkisen talouden kestävyyttä ja vauhdittamaan kasvua ja työpaikkojen luomista keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Elpymis- ja palautumistukivälineen mukainen enimmäisrahoitusosuus jäsenvaltiota kohti päivitetään kesäkuussa 2022 asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

---

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Komissio hyväksyi 24 päivänä marraskuuta 2021 vuotuisen selvityksen kestävästä kasvusta. Hyväksyminen käynnisti vuoden 2022 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Selvityksessä otettiin asianmukaisesti huomioon 7 päivänä toukokuuta 2021 allekirjoitettu Porton sosiaalinen sitoumus jatkaa Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 17 päivänä marraskuuta 2017 julistaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa. Eurooppa-neuvosto hyväksyi 25 päivänä maaliskuuta 2022 painopisteet vuoden 2022 kestävästä kasvun selvitystä varten. Komissio hyväksyi 24 päivänä marraskuuta 2021 myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011³ perusteella annettavan varoituskäytännön koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Viro ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista tarvitaan perusteellinen tarkastelu. Samana päivänä komissio hyväksyi lisäksi euroalueen talouspolitiikkaa koskevan suosituksen neuvoston suositukseksi sekä ehdotuksen vuoden 2022 yhteiseksi työllisyysraportiksi, jossa analysoidaan työllisyyspolitiikan suuntaviivojen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanoa. Neuvosto hyväksyi euroalueen talouspolitiikkaa koskevan suosituksen⁴, jäljempänä 'euroalueen talouspolitiikkaa koskeva vuoden 2022 suositus', 5 päivänä huhtikuuta 2022 ja yhteisen työllisyysraportin 14 päivänä maaliskuuta 2022.

---

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1176/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁴ Neuvoston suositus, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2022, euroalueen talouspolitiikasta (EUVL C 153, 7.4.2022, s. 1).

- (3) Geopoliittinen ja taloudellinen tilanne on muuttunut merkittävästi Venäjän hyökättyä Ukrainaan maailmanlaajuisen pandemian jälkimainingeissa. Hyökkäyksen vaikutus jäsenvaltioiden talouksiin on näkynyt muun muassa energian, elintarvikkeiden ja raaka-aineiden hintojen nousuna ja kasvunäkymien heikentymisenä. Energian hintojen nousu vaikuttaa erityisen raskaasti kaikkein haavoittuvimpiin kotitalouksiin, jotka ovat energiaköyhiä tai vaarassa joutua energiaköyhyyteen, sekä yrityksiin, jotka ovat kaikkein haavoittuvimpia energian hintojen nousulle. Unioniin on myös virrannut ennennäkemätön määrä Ukrainasta pakenevia. Venäjän hyökkäyssodasta aiheutuneet taloudelliset vaikutukset ovat kohdistuneet jäsenvaltioihin epäsymmetrisesti. Neuvoston direktiivi 2001/55/EY⁵ otettiin tässä tilanteessa 4 päivänä maaliskuuta 2022 ensimmäistä kertaa käyttöön neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382⁶. Ukrainasta pakeneville myönnetään direktiivin perusteella oikeus oleskella laillisesti unionissa sekä oikeus hakeutua koulutukseen, työmarkkinoille ja terveydenhuoltoon, saada asunto ja käyttää sosiaalipalveluita. Virolle myönnetään poikkeuksellista tukea Ukrainasta pakenevien vastaanotto- ja kotouttamistarpeisiin Euroopan pakolaisten auttamiseksi perustetun koheesiopoliittisen tukitoimen (CARE) puitteissa sekä koheesiota ja Euroopan alueita tukevan elpymisavun (REACT-EU) ennakkorahoitusta lisäämällä.

---

⁵ Neuvoston direktiivi 2001/55/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2001, vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun antamiseksi siirtymään joutuneiden henkilöiden joukottaisen maahantulon tilanteissa, ja toimenpiteistä näiden henkilöiden vastaanottamisen ja vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolisen jakautumisen edistämiseksi (EYVL L 212, 7.8.2001, s. 12).

⁶ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/382, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukottaisen maahantulon tilanteen toteamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta (EUVL L 71, 4.3.2022, s. 1).

- (4) Koska taloudellinen ja geopoliittinen tilanne on muuttumassa nopeasti, vuonna 2022 aloitetaan uudelleen talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon kuuluva laaja talous- ja työllisyyspolitiikan koordinointi, ja ohjausjaksoa kehitetään elpymis- ja palautumistukivälineen toteuttamisvaatimusten mukaisesti siten kuin vuotta 2022 koskevassa vuotuisessa selvityksessä kestävästä kasvusta selostetaan. Hyväksytyjen elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpano on olennaisen tärkeää talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta, koska suunnitelmat kokonaisuudessaan tai merkittävältä osin kohdistuvat vuosien 2019 ja 2020 talouspolitiikan eurooppalaisilla ohjausjaksoilla annettuihin maakohtaisiin suosituksiin. Vuosien 2019 ja 2020 maakohtaiset suositukset ovat yhtä lailla tärkeitä, kun elpymis- ja palautumissuunnitelmia tarkistetaan, päivitetään tai muutetaan asetuksen (EU) 2021/241 14, 18 ja 21 artiklan mukaisesti, niiden muiden maakohtaisten suositusten lisäksi, joita on mahdollisesti annettu tällaisen tarkistetun, päivitetyn tai muutetun suunnitelman toimittamispäivään mennessä.
- (5) Vakaus- ja kasvusopimuksen yleinen poikkeuslauseke on ollut aktivoituna maaliskuusta 2020. Komissio katsoi 3 päivänä maaliskuuta 2021 antamassaan tiedonannossa "Vuosi covid-19-pandemian alkamisesta – finanssipoliittiset toimet", että päätös yleisen poikkeuslausekkeen deaktivoinnista tai sen soveltamisen jatkamisesta olisi tehtävä laatimalla talouden tilasta kokonaisarvio, jossa keskeisenä määrällisenä kriteerinä on talouden toimeliaisuuden taso unionissa tai euroalueella verrattuna kriisiä edeltäneeseen (vuoden 2019 lopun) tasoon. Talousnäkymien lisääntynyt epävarmuus ja suuret heikkenemisriskit sodan jatkuessa Euroopassa, ennennäkemätön energian hintojen nousu ja jatkuvat toimitusketjujen häiriöt edellyttävät vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen soveltamisen jatkamista vuonna 2023.

- (6) Viron vuoden 2021 vakausohjelmasta 18 päivänä kesäkuuta 2021 annetun neuvoston suosituksen⁷ mukaisesti finanssipolitiikan kokonaisviritystä mitataan tällä hetkellä muutoksella perusmenoissa (ilman päätösperäisiä tuloapuolen toimenpiteitä, ja joissa ei ole mukana covid-19-kriisiin liittyviä väliaikaisia hätätoimenpiteitä) mutta joissa ovat mukana elpymis- ja palautumistukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin, (avustuksilla) ja muilla unionin varoilla rahoitettavat menot, suhteessa keskipitkän aikavälin potentiaaliseen kasvuun⁸. Sen arvioimiseksi, onko kansallinen finanssipolitiikka maltillista ja voidaanko sen koostumuksella edistää kestävä elpymistä, joka on sopuoinnussa vihreän ja digitaalisen siirtymän kanssa, huomiota kiinnitetään finanssipolitiikan kokonaisviritystä laajemmin myös kansallisesti rahoitettujen⁹ juoksevien perusmenojen (ilman päätösperäisiä tuloapuolen toimenpiteitä ja covid-19-kriisiin liittyviä väliaikaisia hätätoimenpiteitä) ja investointien kehitykseen.

---

⁷ Neuvoston suositus, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2021, jolla annetaan neuvoston lausunto Viron vuoden 2021 vakausohjelmasta (EUVL C 304, 29.7.2021, s. 23).

⁸ Tässä suosituksessa esitetyt finanssipolitiikan viritystä ja sen osatekijöitä koskevat arviot ovat komission arvioita, jotka perustuvat komission kevään 2022 talousennusteen perustana oleviin oletuksiin. Komission arviot keskipitkän aikavälin potentiaalisesta kasvusta eivät sisällä myönteisiä vaikutuksia elpymis- ja palautumissuunnitelmaan kuuluvista uudistuksista, jotka voivat vauhdittaa potentiaalista kasvua.

⁹ Joita ei rahoiteta elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla eikä muilla unionin varoilla.

- (7) Komissio hyväksyi 2 päivänä maaliskuuta 2022 tiedonannon, jossa annetaan laajaa finanssipoliittista ohjausta vuodeksi 2023, jäljempänä 'finanssipoliittinen ohjaus', ja jolla pyritään tukemaan jäsenvaltioiden vakaus- ja lähentymisohjelmien valmistelua ja siten vahvistamaan politiikan koordinoitua. Komission mielestä vaikuttaa asianmukaiselta, että vuonna 2023 siirrytään talven 2022 talousennusteen makrotalouden näkymien perusteella kasvua tukevasta vuosien 2020–2022 finanssipolitiikan kokonaisvirityksestä pitkälti neutraaliin finanssipolitiikan kokonaisviritykseen, mutta samalla on oltava valmiina reagoimaan muuttuvaan taloustilanteeseen. Komissio ilmoitti, että vuotta 2023 koskevia finanssipoliittisia suosituksia olisi edelleen eriytettävä jäsenvaltiokohtaisesti ja niissä olisi otettava huomioon mahdolliset maiden väliset heijastusvaikutukset. Komissio kehotti jäsenvaltioita ottamaan tämän ohjauksen huomioon vakaus- ja lähentymisohjelmissaan. Komissio sitoutui seuraamaan tiiviisti talouden kehitystä ja mukauttamaan ohjaustaan tarvittaessa ja viimeistään talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson kevätpaketissa, jonka se esittää toukokuun 2022 lopussa.
- (8) Vuotta 2023 koskevissa finanssipoliittisissa suosituksissa otetaan finanssipoliittisen ohjauksen perusteella huomioon heikentyneet talousnäkymät, lisääntynyt epävarmuus ja muut heikkenemisriskit sekä komission vuoden 2022 talven talousennusteeseen verrattuna nopeampi inflaatio. Näiden seikkojen perusteella finanssipoliittisilla toimilla on lisättävä julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen ja ylläpidettävä heikoimmassa asemassa olevien kotitalouksien ostovoimaa, jotta voidaan lievittää energian hintojen nousun vaikutuksia ja hillitä kerrannaisvaikutuksista johtuvia inflaatiopaineita kohdennettujen ja väliaikaisten toimenpiteiden avulla. Finanssipolitiikan on pysyttävä ketteränä, jotta sitä voidaan mukauttaa nopeasti muuttuviin olosuhteisiin, mukaan lukien puolustus- ja turvallisuusalan haasteisiin, jotka johtuvat Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaa vastaan, ja sitä on eriytettävä jäsenvaltioittain finanssipoliittisen ja taloudellisen tilanteen mukaan ottaen huomioon muun muassa altistuminen kriisille ja Ukrainasta pakenevien maahantulo.

- (9) Viro toimitti 18 päivänä kesäkuuta 2021 komissiolle asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa. Komissio on arvioinut asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta asetuksen liitteessä V esitettyjä arviointia koskevia suuntaviivoja noudattaen. Neuvosto hyväksyi 29 päivänä lokakuuta 2021 täytäntöönpanopäätöksen Viron elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä¹⁰. Rahoituserien maksamisen ehtona on asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 5 kohdan mukaisesti hyväksytty komission päätös siitä, että Viro on tyydyttävästi saavuttanut neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä asetetut asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet. Tyydyttävä saavuttaminen edellyttää, että edeltävien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen ei ole peruuntunut.
- (10) Viro toimitti vuoden 2022 kansallisen uudistusohjelmansa ja vakausohjelmansa 29 päivänä huhtikuuta 2022 asetuksen (EY) N:o 1466/97 4 artiklan mukaisesti. Ohjelmat on arvioitu yhdessä, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon. Asetuksen (EU) 2021/241 27 artiklan mukaisesti vuoden 2022 kansallisessa uudistusohjelmassa otetaan huomioon myös Viron puolivuositainen raportointi edistymisestä elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanossa.

---

¹⁰ ST 12532/2021, ST 12532/2021 ADD 1 ja ST 12532/21 ADD 1 COR 1 REV 1.

- (11) Komissio julkaisi 23 päivänä toukokuuta 2022 Viroa koskevan vuoden 2022 maaraportin. Siinä arvioitiin Viron edistymistä neuvoston vuosina 2019, 2020 ja 2021 hyväksymien asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja arvioitiin elpymisen ja palautumisen tulostaulun pohjalta, miten Viro on pannut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöön. Tämän analyysin perusteella maaraportissa määritettiin puutteita eli haasteita, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmalla ei vastata lainkaan tai joihin vastataan vain osittain, sekä uusia ja kehittymässä olevia haasteita, kuten haasteet, jotka johtuvat Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaaan. Maaraportissa arvioitiin myös Viron edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa, työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevien unionin yleistavoitteiden saavuttamisessa sekä Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteisiin pääsemisessä.
- (12) Komissio antoi 23 päivänä toukokuuta 2022 perussopimuksen 126 artiklan 3 kohdan nojalla laaditun kertomuksen. Kertomuksessa käsiteltiin Viron julkisen talouden tilannetta, sillä vuonna 2022 sen julkisen talouden alijäämä suhteessa bruttokansantuotteeseen, jäljempänä 'BKT', ylitti perussopimuksessa asetetun 3 prosentin viitearvon. Kertomuksessa todettiin, että alijäämäkriteeriä ei ole noudatettu. Maaliskuun 2 päivänä annetun tiedonannon mukaisesti komissio ei ehdottanut uusien liiallisia alijäämiä koskevien menettelyjen aloittamista keväällä 2022. Se arvioi syksyllä 2022 uudelleen, onko tarpeen ehdottaa tällaisten menettelyjen aloittamista.

(13) Neuvosto suositti 20 päivänä heinäkuuta 2020 antamassaan suosituksessa¹¹, että Viro toteuttaisi vuosina 2020 ja 2021 yleisen poikkeuslausekkeen huomioon ottaen kaikki tarvittavat toimenpiteet covid-19-pandemian torjumiseksi, talouden ylläpitämiseksi ja alkavan elpymisen tukemiseksi. Se suositti myös, että Viro harjoittaisi taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa velkakestävyys samalla kun lisätään investointeja. Vuonna 2021 Viron julkisen talouden alijäämä supistui Eurostatin vahvistamien tietojen mukaan 2,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun se vuonna 2020 oli ollut 5,6 prosenttia. Viron finanssipoliittiset toimet tukivat talouden elpymistä vuonna 2021, ja väliaikaiset hätätoimenpiteet kasvoivat vuosien 2020 ja 2021 välillä 2,3 prosentista 2,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Viron vuonna 2021 toteuttamat toimenpiteet olivat 20 päivänä heinäkuuta 2020 annetun neuvoston suosituksen mukaisia. Hallituksen vuosina 2020 ja 2021 hyväksymät päätösperäiset julkisen talouden toimenpiteet ovat enimmäkseen väliaikaisia tai niiden vaikutus kompensoidaan tasapainottavilla toimenpiteillä. Hallituksen vuosina 2020 ja 2021 hyväksymät päätösperäiset toimenpiteet, jotka eivät olleet väliaikaisia tai joiden vaikutusta ei kompensoida tasapainottavilla toimenpiteillä, koostuivat pääasiassa eläkkeiden korotuksista, kohdennetuista palkankorotuksista (opettajille sekä terveydenhuolto- ja kulttuurialan ja poliisin henkilöstölle) sekä terveydenhuollon, tutkimuksen ja teknologian kehittämisen (T&K), puolustusvoimien sekä tieto- ja viestintätekniikan meno-ohjelmista. Julkisen talouden velka supistui vuonna 2021 Eurostatin vahvistamien tietojen mukaan 18,1 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun se vuonna 2020 oli ollut 19,0 prosenttia.

---

¹¹ Neuvoston suositus, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2020, Viron vuoden 2020 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Viron vuoden 2020 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto (EUVL C 282, 26.8.2020, s. 33).

- (14) Vuoden 2022 vakausohjelmassa esitettyjen julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on varovainen. Hallitus ennustaa reaalisena BKT:n supistuvan 1,0 prosenttia vuonna 2022 ja kasvavan 1,2 prosenttia vuonna 2023. Komission kevään 2022 talousennusteessa reaalisena BKT:n kasvu on 1,0 prosenttia vuonna 2022 ja 2,4 prosenttia vuonna 2023. Komissio ennustaa yksityisen kulutuksen voimakkaampaa kasvua, jota tukevat kertyneiden säästöjen suuri määrä ja odotettavissa oleva vahva palkkakehitys. Hallitus ennakoii vuoden 2022 vakausohjelmassaan julkisen talouden nimellisen alijäämän kasvavan 5,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2022 ja supistuvan 4,8 prosenttiin vuonna 2023. Vuoden 2022 kasvu johtuu pääasiassa uusista menopuolen toimenpiteistä, joilla pyritään lieventämään energian hintojen nousua, sosiaaliturvaan liittyvistä lisämenoista sekä kustannuksista, joita aiheuttaa tilapäisen suojelun tarjoamisesta Ukrainasta paenneille. Julkisen talouden velan odotetaan vuoden 2022 vakausohjelman mukaan kasvavan 20,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2022 ja sen jälkeen 24,1 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on ennusteen koontipäivänä tiedossa olevien politiikkatoimien perusteella komission kevään 2022 talousennusteen mukaan 4,4 prosenttia vuonna 2022 ja 3,7 prosenttia vuonna 2023. Tämä on pienempi kuin vuoden 2022 vakausohjelmassa ennakoitu alijäämä, mikä johtuu pääasiassa komission ennusteiden perustana olevasta vahvemmassa BKT-ennusteesta ja komission ennakoimasta investointimenojen maltillisemmasta kasvusta. Komission kevään 2022 talousennusteessa julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen on 20,9 prosenttia vuonna 2022 ja 23,5 prosenttia vuonna 2023, mikä vastaa vuoden 2022 vakausohjelman ennusteita. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan keskipitkän aikavälin (keskimäärin 10 vuoden) potentiaalisen tuotannon kasvun arvioidaan olevan 3,1 prosenttia. Arviossa ei kuitenkaan ole otettu huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyviä uudistuksia, jotka voivat vauhdittaa Viron talouden potentiaalista kasvua.

- (15) Hallitus on vuonna 2022 luopunut suurimmasta osasta covid-19-kriisin takia toteutetuista toimenpiteistä, joten väliaikaisten hätätoimenpiteiden ennakoidaan supistuvan 0,8 prosenttiin vuonna 2022, kun ne vuonna 2021 olivat 2,7 prosenttia suhteessa BKT:hen. Energian hintojen nousun taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten torjumiseksi hyväksytyt toimenpiteet vaikuttavat julkisen talouden alijäämään. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan kyseiset toimenpiteet ovat suhteessa BKT:hen 0,7 prosenttia vuonna 2022 ja niistä on tarkoitus luopua asteittain edeten vuonna 2023¹². Nämä toimenpiteet koostuvat pääasiassa sosiaalisista tulonsiirroista köyhemmille kotitalouksille, sähkön ja lämmityksen hintakatoista sekä kuluttajien sähkö- ja kaasuverkkomaksujen alentamisesta. Toimenpiteet on ilmoitettu väliaikaisiksi. Jos energian hinnat pysyvät kuitenkin korkeina myös vuonna 2023, jotkin näistä toimenpiteistä voitaisiin säilyttää. Osaa näistä toimenpiteistä ei ole kohdennettu, etenkin energian yleishintakattoa kotitalouksille, verkkomaksujen alentamista ja valmisteverojen laaja-alaisia kevennyksiä (voimassa vuodesta 2020 alkaen). Julkisen talouden alijäämään vaikuttavat myös kustannukset, joita aiheuttaa tilapäisen suojelun tarjoamisesta Ukrainasta paenneille. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan kyseiset kustannukset ovat 0,4 prosenttia vuonna 2022 ja 0,6 prosenttia vuonna 2023 suhteessa BKT:hen¹³. Julkisen talouden alijäämään vaikuttaa myös puolustusmenojen kasvu 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023.

---

¹² Luvut kuvaavat syksyn 2021 jälkeen toteutettujen toimenpiteiden vuotuisia talousarviokustannuksia, mukaan lukien juoksevat tulot ja menot sekä mahdolliset pääomamenoja koskevat toimenpiteet.

¹³ Ukrainasta unioniin pakenevien kokonaismäärän oletetaan nousevan asteittain 6 miljoonaan vuoden 2022 loppuun mennessä, ja arvio heidän maantieteellisestä sijoittautumisestaan perustuu tämänhetkisen maahanmuuttajayhteisön kokoon, vastaanottavan jäsenvaltion suhteelliseen väkilukuun ja siihen, mihin Ukrainasta unioniin paenneet ovat tosiasiallisesti sijoittautuneet maaliskuusta 2022 alkaen. Arviot talousarviokustannuksista henkeä kohti perustuvat komission yhteisen tutkimuskeskuksen Euromod-mikrosimulaatiomalliin, jossa otetaan huomioon sekä käteisetuudet, joihin maahan tulleilla voi olla oikeus, että luontoissuoritukset, kuten koulutus ja terveydenhuolto.

- (16) Neuvosto suositti 18 päivänä kesäkuuta 2021 antamassaan suosituksessa, että Viro varmistaa, että finanssipolitiikan viritys on vuonna 2022 edelleen kasvua tukeva, elpymis- ja palautumistukivälineen tarjoama sysäys mukaan lukien, ja jatkaa kansallisesti rahoitettavia investointeja. Neuvosto suositti myös, että Viro harjoittaa taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa julkisen talouden kestävyys keskipitkällä aikavälillä, ja samalla lisää investointeja kasvupotentiaalin parantamiseksi.

(17) Komission kevään 2022 talousennusteen ja Viron vuoden 2022 vakausohjelmaan sisältyvien tietojen perusteella finanssipolitiikan virityksen ennakoidaan vuonna 2022 olevan neuvoston suosituksen mukaisesti elvyttävä $-2,4$ prosenttia suhteessa BKT:hen¹⁴. Viro aikoo jatkaa elpymisen tukemista hyödyntämällä elpymis- ja palautumistukivälinettä lisäinvestointien rahoittamiseen neuvoston suosituksen mukaisesti. Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla ja muilla unionin varoilla rahoitettavien menojen positiivisen vaikutuksen talouden toimeliaisuuteen arvioidaan kasvavan $0,1$ prosenttiyksikköä vuoteen 2021 verrattuna. Kansallisesti rahoitettavilla investoinneilla ennakoidaan olevan finanssipolitiikan viritykseen elvyttävä vaikutus, joka on $0,6$ prosenttiyksikköä vuonna 2022¹⁵. Näin Viro suunnittelee jatkavansa kansallisesti rahoitettuja investointeja neuvoston suosituksen mukaisesti. Kansallisesti rahoitettavien juoksevien perusmenojen kasvulla (ilman uusia tulopuolen toimenpiteitä) taas ennakoidaan olevan vuonna 2022 finanssipolitiikan kokonaisviritykseen elvyttävä vaikutus, joka on $1,4$ prosenttiyksikköä. Kyseisessä huomattavassa elvyttävässä vaikutuksessa ovat mukana muun muassa palkankorotukset ja sosiaaliset tulonsiirrot sekä energian hintojen nousun taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten torjumiseksi toteutettavien toimenpiteiden lisävaikutus ($0,5$ % suhteessa BKT:hen) sekä kustannukset, joita aiheutuu tilapäisen suojelun tarjoamisesta Ukrainasta paenneille ($0,4$ % suhteessa BKT:hen).

---

¹⁴ Negatiivinen (positiivinen) indikaattorin arvo tarkoittaa, että perusmenojen kasvu on suurempi (pienempi) kuin keskipitkän aikavälin talouskasvu, mikä osoittaa finanssipolitiikan olevan elvyttävää (kiristävää).

¹⁵ Muilla kansallisesti rahoitettavilla pääomamenoilla ennakoidaan olevan elvyttävä vaikutus, joka on $0,4$ prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen. Tämä johtuu hallituksen aikeista lisätä kaasun ja nestemäisten polttoaineiden varastoja.

- (18) Vuonna 2023 finanssipolitiikan viritys on komission kevään 2022 talousennusteen mukaan 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen olettaen, että politiikka säilyy muuttumattomana¹⁶. Viron ennakoidaan jatkavan elpymis- ja palautumistukivälineen avustusten käyttöä vuonna 2023 elpymistä tukevien lisäinvestointien rahoittamiseen. Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla ja muilla unionin varoilla rahoitettavien menojen positiivisen vaikutuksen talouden toimeliaisuuteen arvioidaan kasvavan 0,4 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuoteen 2022 verrattuna. Kansallisesti rahoitettavilla investoinneilla ennakoidaan olevan finanssipolitiikan viritykseen elvyttävä vaikutus, joka on 0,3 prosenttiyksikköä vuonna 2023¹⁷. Kansallisesti rahoitettavien juoksevien perusmenojen kasvulla (ilman uusia tulopuolen toimenpiteitä) taas ennakoidaan vuonna 2023 olevan finanssipolitiikan kokonaisviritykseen kiristävä vaikutus, joka on 0,4 prosenttiyksikköä. Tässä ovat mukana energian hintojen nousun vuoksi toteutettujen toimenpiteiden asteittaisen päättymisen vaikutus (0,7 % suhteessa BKT:hen) sekä lisäkustannukset, joita aiheutuu tilapäisen suojelun tarjoamisesta Ukrainasta paenneille (0,1 % suhteessa BKT:hen).
- (19) Vuoden 2022 vakausohjelmassa julkisen talouden alijäämän odotetaan supistuvan asteittain 3,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2024 ja 2,9 prosenttiin vuoteen 2025 mennessä. Julkisen talouden alijäämän ennakoidaan siten supistuvan alle 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoteen 2025 mennessä. Näissä ennusteissa oletetaan, että toteutetaan joitain julkisen talouden lisävakauttamistoimenpiteitä, joita ei ole vielä täsmennetty. Julkisen talouden velan odotetaan vuoden 2022 vakausohjelman mukaan vuoteen 2025 mennessä kasvavan suhteessa BKT:hen, 27,7 prosenttiin vuonna 2024 ja 29,2 prosenttiin vuonna 2025. Komission analyysin perusteella velkakestävyysriskit vaikuttavat keskipitkällä aikavälillä vähäisiltä.

---

¹⁶ Negatiivinen (positiivinen) indikaattorin arvo tarkoittaa, että perusmenojen kasvu on suurempi (pienempi) kuin keskipitkän aikavälin talouskasvu, mikä osoittaa finanssipolitiikan olevan elvyttävää (kiristävää).

¹⁷ Muilla kansallisesti rahoitetuilla pääomamenoilla ennakoidaan olevan kiristävä vaikutus, joka on 0,5 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen. Tässä näkyy perusvaikutus siitä, että valtio ostaa vuonna 2022 kaasua ja nestemäisiä polttoaineita varastoon.

- (20) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja kyseisen asetuksen liitteessä V olevan 2.2 kriteerin mukaisesti laajan joukon toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka on määrä toteuttaa 31 päivään elokuuta 2026 mennessä. Ne auttavat vastaamaan kaikkiin tai merkittävään osaan niistä taloudellisista ja sosiaalisista haasteista, jotka tuodaan esiin neuvoston Virolle talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä vuosina 2019 ja 2020 antamissa maakohtaisissa suosituksissa sekä niissä maakohtaisissa suosituksissa, joita on mahdollisesti annettu elpymis- ja palautumissuunnitelman hyväksymispäivään mennessä. Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa pääpaino on erityisesti vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä. Erilaisilla toimenpiteillä pyritään parantamaan energiatehokkuutta ja kehittämään uusiutuvaa energiaa, tekemään liikenteestä ja liikkuvuudesta kestävämpää, tukemaan vihreää siirtymää ja digitaalista muutosta toteuttavia yrityksiä (erityisesti startup-yrityksiä sekä pk-yrityksiä), jatkamaan julkisten palvelujen digitalisointia sekä kasvattamaan koulutusjärjestelmän työmarkkinarelevanssia erityisesti vihreiden ja digitaalisten taitojen osalta. Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää myös toimenpiteitä, joilla parannetaan terveydenhuoltojärjestelmän saavutettavuutta ja kantokykyä, sekä joitakin parannuksia sosiaaliseen turvaverkkoon ja sosiaalipalvelujen saatavuuteen.
- (21) Viron elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon odotetaan myötävaikuttavan siihen, että vihreän ja digitaalisen siirtymän eteneminen jatkuu. Ilmastotavoitteita tukevien toimenpiteiden osuus Viron elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaismäärärahoista on 41,5 prosenttia ja digitaalisia tavoitteita tukevien toimenpiteiden osuus 21,5 prosenttia. Elpymis- ja palautumissuunnitelman täysimittainen täytäntöönpano siihen kuuluvien välitavoitteiden ja tavoitteiden mukaisesti auttaa Viroa toipumaan nopeasti covid-19-kriisin seurauksista ja vahvistaa samalla sen palautumiskykyä. Työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien järjestelmällinen osallistuminen on edelleen tärkeää, jotta elpymis- ja palautumissuunnitelman ja sitä laajemmin muun talous- ja työllisyyspolitiikan täytäntöönpano onnistuu ja jotta voidaan varmistaa laaja sitoutuminen politiikan yleiseen linjaan.

- (22) Viro toimitti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060¹⁸ mukaisen kumppanuussopimuksen 18 päivänä huhtikuuta 2022, mutta muita kyseisessä asetuksessa säädettyjä koheesiopolitiikan ohjelmia ei ole vielä toimitettu. Viron on määrä ottaa vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan rahastojen ohjelmasuunnittelussa huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset noudattaen asetusta (EU) 2021/1060. Tämä on edellytys sille, että koheesiopolitiikan rahastoista saatavan taloudellisen tuen vaikuttavuus paranee ja sen tuoma lisäarvo on mahdollisimman suuri ja että samalla edistetään koordinoitua, täydentävyyttä ja yhtenäisyyttä näiden koheesiopolitiikan rahastojen ja muiden unionin välineiden ja rahastojen välillä. Elpymis- ja palautumistukivälineen ja koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanon onnistuminen edellyttää myös investointien pullonkaulojen poistamista, jotta voidaan tukea vihreää ja digitaalista siirtymää sekä tasapainoista aluekehitystä.
- (23) Niiden taloudellisten ja sosiaalisten haasteiden lisäksi, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmalla vastataan, Virolla on useita lisähaasteita, jotka liittyvät pitkäaikaishoitoon ja sosiaalisen turvaverkoston riittävyyteen erityisesti työttömien osalta.

---

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159).

- (24) Sosiaalisen turvaverkon riittävyys on parantunut Virossa, mutta ikääntyneiden ihmisten, vammaisten henkilöiden ja työttömien köyhyys- ja syrjäytymisriski on edelleen korkea. Työttömillä on heikompi suoja köyhyyteen ajautumista vastaan, mikä johtuu työttömyysetuuksien saamista rajoittavista ehdoista, erityisesti työllisyysrajan ja työttömyyttä edeltävän tulorajan ylittämisestä. Tämän seurauksena vuonna 2021 vain noin 50 prosenttia kaikista rekisteröidyistä työttömistä sai työttömyysetuuksia, 37 prosenttia uusista työttömistä sai työttömyysvakuutusetuksia ja vain 26 prosenttia sai kiinteämääräistä työttömyyskorvausta. Työttömyysetuuksien kattavuuden laajentaminen ja työttömyysetuuksien saamisen vähimmäisehtojen lieventäminen voisivat tehokkaasti parantaa sosiaaliturvaa erityisesti niiden osalta, jotka tekevät pätkätöitä tai ovat epätyypillisissä työsuhteissa.
- (25) Viron väestö ikääntyy, mutta pitkäaikaishoidon tarjonta ei riitä vastaamaan kysyntään pitkäaikaishoidon organisoinnissa ja rahoituksessa olevien puutteiden vuoksi. Pitkäaikaishoidon organisoinnin ja rahoituksen hajanaisuus sosiaali- ja terveydenhuoltoalan sekä valtion ja paikallishallinnon välillä aiheuttaa epätasaisuutta kotona ja avohoidossa järjestettyjen hoitopalvelujen tarjonnassa. Lisäksi hoitoa tarvitsevilta perittävien asiakasmaksujen osuus oli unionin toiseksi suurin vuonna 2019. Julkiset pitkäaikaishoidon menot olivat vuonna 2019 vain 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen (keskiarvo unionissa oli 1,7 %). Pitkäaikaishoidon yhteisten normien puute ja hoitoalan työvoimapula heikentävät palvelun laatua. Pitkäaikaishoitoa pitäisi uudistaa panostamalla tehokkaaseen ja kestäväan rahoitukseen, integroitujen sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuteen, laatuvaatimusten asettamiseen sekä riittävän suuren ja ammattitaitoisen hoitohenkilöstön varmistamiseen. Tämä parantaisi hoitoa tarvitsevien elämänlaatua ja vähentäisi omaisten hoitorasitusta.

- (26) Komission unionin valtion- tai hallitusten päämiesten Versailles'n julistuksessa antaman toimeksiannon mukaisesti ehdottaman REPowerEU-suunnitelman tavoitteena on poistaa mahdollisimman pian asteittain unionin riippuvuus Venäjältä tulevasta fossiilisten polttoaineiden tuonnista. Tätä varten komissio aikoo määrittää vuoropuhelussa jäsenvaltioiden kanssa sopivimmat kansallisen, alueellisen ja unionin tason hankkeet, investoinnit ja uudistukset. Näiden toimenpiteiden tavoitteena on vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista yleensä sekä siirtyä tuomaan fossiilisia polttoaineita muualta kuin Venäjältä.
- (27) Tällä hetkellä Viro tuo vain pienen osan sähkön ja lämmön tuotantoon tarvitsemastaan energiasta, mutta se on edelleen hyvin riippuvainen Venäjältä tuotavasta kaasusta ja jalostetuista öljytuotteista, joskin kaasun osuus sen energiapaletissa on pieni (8 %)¹⁹. Viro luopuu asteittain öljyliuskeen käytöstä energialähteenä. Sen lisäksi se hyötyisi energiatehokkuuden parantamisesta, energiainfrastruktuurin (mukaan lukien sähköverkon) parantamisesta ja energiaverkkojen riittävän kapasiteetin varmistamisesta, mukaan lukien rajatylittävä energiaverkkojen yhteenliittäminen naapurijäsenvaltioiden kanssa. Kaasuun liittyvissä uusissa infrastruktuuri- ja verkkoinvestoinneissa suositellaan ottamaan huomioon tulevaisuuden vaatimukset, jotta pitkän aikavälin kestävyys voidaan mahdollistaa muuttamalla infrastruktuuri ja verkot tulevaisuudessa kestäviä polttoaineita hyödyntäviksi. Suomi allekirjoitti 20 päivänä toukokuuta 2022 kymmenvuotisen sopimuksen kelluvan LNG-terminaalilaivan vuokrauksesta. Laiva on myös Viron käytettävissä tämän Gasgrid Finland Oy:n kanssa tekemän yhteistyösopimuksen mukaisesti. Ensisijaisesti olisi kuitenkin edelleen pyrittävä siihen, että saatetaan käynnissä oleva synkronointi unionin Manner-Euroopan sähköverkon kanssa päätökseen, varmistetaan riittävä kapasiteetti naapurijäsenvaltioiden kanssa yhteenliitetyille energiaverkoille ja toteutetaan uusiutuvia energialähteitä koskevia yhteisiä hankkeita.

---

¹⁹ Eurostat (2020), Venäjän tuonnin osuus maakaasun ja jalostettujen öljytuotteiden kokonaistuonnista. Viro on välillisesti riippuvainen Venäjältä tulevasta maakaasun tuonnista unionin sisäisen kaupan kautta. Kun tämä otetaan huomioon, Viro on maakaasun tuonnin osalta lähes täysin riippuvainen Venäjästä.

Energialähteiden monipuolistamista (myös liikenteessä) ja uusiutuvan energian tuotantoa voitaisiin nopeuttaa poistamalla ei-taloudellisia esteitä, jotka hidastavat uusiutuvan energian tuotantolaitosten suunnittelua ja lupamenettelyjä, lisäämällä kestävän biometaanin tuotantokapasiteettia ja nopeuttamalla uusiutuviin energialähteisiin perustuvien ratkaisujen käyttöönottoa samalla varmistuen biomassan kestävä hyödyntäminen. Unionin varoilla tuettu rautateiden pääratojen sähköistäminen on jo käynnissä tai suunnitteilla, mutta koko rataverkon sähköistäminen nopeuttaisi liikenteen irtautumista hiilestä. Tieliikenteen jo ennestään suuret kasvihuonekaasupäästöt ovat lisääntyneet edelleen viime vuosina, mikä johtuu pääasiassa runsaasti polttoainetta kuluttavien ajoneuvojen laajamittaisesta käytöstä. Viro on yksi niistä harvoista jäsenvaltioista, jotka eivät peri vuotuista ajoneuvoveroa esimerkiksi henkilöautoilta ja kevyiltä kuorma-autoilta. Lisäämällä kannustimia ajoneuvokannan uudistamiseksi vähemmän saastuttavaksi helpotettaisiin siirtymistä ympäristöystävällisempiin liikennemuotoihin. Pienituloisiin autonomistajiin kohdistuvia vaikutuksia voitaisiin tarvittaessa lieventää asianmukaisilla suojatoimilla. Energiankulutusta voitaisiin vähentää tehokkailla rakennusten peruskorjauksilla käyttäen yhdennettyä lähestymistapaa, joka sisältää uusiutuvan energian tuotantolaitoksia sekä sähkön ja lämmön yhteistuotantojärjestelmiä. On tarpeen edelleen nostaa tavoitetasoa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä sekä uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden lisäämisessä 55-valmiustavoitteita vastaavasti.

- (28) Nopeutettu siirtyminen ilmastoneutraaliuteen ja luopuminen fossiilisista polttoaineista aiheuttaa monilla aloilla huomattavia rakenneuudistuskustannuksia. Viro voi kuitenkin hyödyntää koheesipolitiikan yhteydessä oikeudenmukaisen siirtymän mekanismia pienituloisille kuluttajille aiheutuvan rasituksen keventämiseksi alueilla, joilla vaikutukset ovat suurimmat. Lisäksi Viro voi hyödyntää Europan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1057²⁰ perustettua Euroopan sosiaalirahasto plussaa parantaakseen työllistymismahdollisuuksia ja vahvistaakseen sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

---

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/1057, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1296/2013 kumoamisesta (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 21).

- (29) Neuvosto on tutkinut vuoden 2022 vakausohjelman komission tekemän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto²¹ ilmenee suosituksesta 1.
- (30) Koska euroalueen jäsenvaltioiden taloudet ovat tiiviisti yhteydessä toisiinsa ja koska ne myötävaikuttavat yhdessä talous- ja rahaliiton toimintaan, neuvosto on suosittanut, että euroalueen jäsenvaltiot toteuttavat – myös elpymis- ja palautumissuunnitelmiansa kautta – toimia noudattaakseen euroaluetta koskevassa vuoden 2022 suosituksessa esitettyjä suosituksia. Viron osalta tämä ilmenee erityisesti suosituksista 1, 2 ja 3,

SUOSITTAA, että Viro toteuttaa vuosina 2022 ja 2023 toimia, joilla se

1. varmistaa vuonna 2023, että kansallisesti rahoitettavien juoksevien perusmenojen kasvu on linjassa kaiken kaikkiaan neutraalin finanssipolitiikan virityksen kanssa, kun otetaan huomioon jatkuva väliaikainen ja kohdennettu tuki energian hintojen noususta eniten kärsiville kotitalouksille ja yrityksille sekä Ukrainasta pakeneville ihmisille; on valmiina mukauttamaan juoksevia menoja tilanteen muuttuessa; lisää julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen, ottaen huomioon REPowerEU-aloite, muun muassa elpymis- ja palautumistukivälineen ja muiden unionin varojen avulla; harjoittaa vuoden 2023 jälkeen finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä;
2. etenee elpymis- ja palautumissuunnitelmansa täytäntöönpanossa 29 päivänä lokakuuta 2021 annettuun neuvoston täytäntöönpanopäätökseen sisältyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden mukaisesti; toimittaa vuosien 2021–2027 koheesipolitiikan ohjelma-asiakirjat, jotta niistä komission kanssa käytävät neuvottelut voidaan saattaa päätökseen ja niiden täytäntöönpano voidaan aloittaa;

---

²¹ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

3. vahvistaa sosiaaliturvaa muun muassa laajentamalla työttömyysetuuksien kattavuutta erityisesti niiden osalta, jotka tekevät pätkätoitä tai ovat epätyypillisissä työsuhteissa; kohtuullistaa pitkäaikaishoidon hintaa ja parantaa sen laatua erityisesti varmistamalla kestävän rahoituksen ja integroimalla sosiaali- ja terveystalvet;
4. vähentää yleistä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja monipuolistaa fossiilisten polttoaineiden tuontia nopeuttamalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönnottoa muun muassa edelleen virtaviivaistamalla lupamenettelyjä, varmistamalla riittävä kapasiteetti yhteenliitetyille verkoille ja vahvistamalla maan omaa sähköverkkoa; parantaa energiatehokkuutta, erityisesti rakennuksissa, energiankulutuksen pienentämiseksi; tehostaa toimia liikennejärjestelmän kestävyyden parantamiseksi muun muassa sähköistämällä rautatieverkkoa ja lisäämällä kannustimia kestävän ja vähemmän saastuttavan liikenteen edistämiseksi, mukaan lukien tieliikenteen ajoneuvokannan uudistaminen.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja